

A BIZTONSÁGI ÖV ÉS GYERMEKBIZTONSÁGI RENDSZER MAGYARORSZÁGI SZABÁLYOZÁSÁRÓL ÉS A PASSZÍV BIZTONSÁGI ESZKÖZÖK HASZNÁLATA

MIÉRT SZÜKSÉGES?

A gépjárművekben a biztonsági öv a legfontosabb passzív védelmi eszköz. Az autógyártók az utastérben tartózkodók környezetét, az abban elhelyezett további passzív védelmi eszközöket annak a feltételezésével helyezik el, pozicionálják, illetve szabályozzák a működésüket, hogy a biztonsági övet becsatolják és helyesen használják a bent ülők. Így a közlekedésben a biztonsági öv használata alapvető fontosságú az esetleges baleseteknél a gépjárművekben tartózkodók testi épségének a védelmében, illetve a lehetséges sérülési kockázatok csökkentésében.

A közlekedési baleseti halálesetek, valamint sérülések esetek csökkentésének így egyik fontos eleme a biztonsági öv használata. Az autógyártók az 1960-as évek óta alkalmazzák ezt a védelmi eszközt, Magyarországon 1976. január elseje óta kötelező a használata az első üléseken. A hátsó üléseken lakott területen kívül 1993 óta előírt az övhasználat, 1994 óta pedig lakott területen belül is szabályozza a biztonsági öv használatát a KRESZ.

Emellett a jogszabályi rendelkezés 2001 óta írja elő, hogy a gépkocsikban – a meghatározott kivételektől eltekintve – minden 150 centiméternél alacsonyabb gyermek csak a testméretéhez és testsúlyához igazodó gyermekbiztonsági rendszerben szállítható.

Az Európai Unió adatgyűjtés módszereinek tekintetében egy egységes felmérési módszert dolgozott ki – a Baseline projekt keretében.

HÁNYAN HASZNÁLJÁK?

A Baseline útmutatásainak megfelelően 2022-ben a biztonsági öv használatának a felmérésekor a helyszíneket három útkategóriába sorolták (belterület, külterület, autópálya), a helyszínek kijelölése tetszőleges volt, annak figyelembevételével, hogy lefedjék az ország egész területét minden időszak (megkülönböztettek munka-, és szabadnapokat) és úttípus esetén. A méréseket 2022. július és október közötti időszakra vonatkoznak.

SZEMÉLYAUTÓK MEGFIGYELÉSE

A felmérés szerint 2022-ben az országosan összesített adatok szerint a személygépjárművekben a járművezetők 88,5%-a, az első ülésen utazók 87,3%-a, a hátsó utasok 57,1%-a használta helyesen a biztonsági övét. Az út menti megfigyelések alapján az arra kötelezett gyermekek 60,9%-a utazott gyermekbiztonsági rendszerben megfelelően rögzítve, további 25% ilyen rendszerben ült, de nem volt becsatolva, vagy kizárólag felnőtt biztonsági övvel volt rögzítve, a gyermekek 14%-a biztonsági öv-, vagy gyermekvédelmi eszköz használata nélkül utazott. 2023-ban ugyan más módszerrel történt a személyautók megfigyelése, de az adatok a következőképp alakultak. Az előző évihez képest a járművezetők 92,2%-a, a hátsó ülésen utazók 65,1%-a, az első ülésen utazóknak pedig 90,5%-a használta helyesen a biztonsági övet. A gyermekbiztonsági rendszerrel kapcsolatos mutatók szintén emelkedtek, 2023-ban a gyermekek 89,9%-a utazott megfelelően rögzítve.

AHOL NAGYOBB A SEBESSÉG, OTT TÖBBEN CSATOLNAK

Az autópályákon minden esetben magasabb övhasználati hajlandóságot figyeltek meg, mint az országosan jellemző átlagos érték. A megfigyelt járművezetők 93,3%-a, első utasok 92%-a, hátul ülő utasok 61%-a csatolta be a biztonsági övét. A gyermekek 65,5%-a utazott szabályosan használt gyermekvédelmi eszköz használatával. Az arányok lakott területen kívül is kedvezőbbek a lakott területen belül megfigyelteknél: utaspozíciótól függően 4-6%-kal nagyobb használati hajlandóságot figyeltek meg.

ÖSSZEVETÉS A KORÁBBI ÉVEKKEL

A járművezetők és az elől ülők biztonsági öv használati arányai 2019-ben voltak a legkedvezőbbek, ettől mind a 2021-ben, mind pedig a 2022-ben rögzített értékek elmaradnak. A 2022-es övhasználati arány a hátsó üléseken az összes vizsgált útkategória esetén megegyezett (az eltérés 1%-on belüli) a 2019-es értékekkel. Igen kedvezőtlenek a 2022-ben mért gyermekbiztonsági rendszerek helyes használati arányszámai: belterületen 56,9%, külterületen 63,2%; autópályán 65,5%.

A GYAKORLAT – KIFOGÁSOK ÉS CÁFOLATOK

A járművekben utazók sajnos sok esetben nem tartják magukra érvényes szabálynak a kötelező biztonsági öv használatot, döntésük igazolására különféle magyarázatot adnak maguknak, illetve adott esetben az intézkedő rendőrnek. A legjellemzőbb kifogások az övcsatolás elmulasztására, amellyel a rendőrök leggyakrabban találkoznak:

- „Szorít az öv, kényelmetlen” – Cáfolat: a járművekben a hetvenes évektől kezdték alkalmazni, a nyolcvanas évektől általánossá vált automata biztonsági öveket, amelyek nem simulnak olyan erővel a használójára, hogy az valóban szorító érzést váltson ki. Csak akkor feszesek, ha rántás éri őket. A kissé kellemetlen érzés, korántsem mérhető össze a balesetkor szerezhető akár legkisebb mértékű sérüléssel járó fájdalommal sem.
- „Ütközéskor jobb, ha nincs becsatolva a biztonsági öv, mert inkább kirepülök a gépkocsiból, mint hogy az összetört járműbe beszoruljak” – Cáfolat: a gépkocsiból ütközéskor kiesni olyan terhelést jelent, mintha valaki több emeletnyi zuhanás után az úttestre esne. A test a gépkocsiból kizuhanás előtt áttöri a jármű szélvédőjét, ez olyan fej, illetve végtag sérülést eredményez, amely önmagában is halálos eredményű lehet.
- „Erős vagyok, ütközéskor a karjaimmal képes vagyok megtartani, megtámasztani magam” – Cáfolat: akár 30 km/óra ütközési sebesség mellett is olyan terhelés éri az emberi szervezetet, amely során a saját testtömege 20-30 szorosát kellene egy pillanat alatt megtartania. Ez olyan, mintha valaki a saját gépkocsiját akarná felemelni a karjaival.
- „Nekem ne szabja meg senki, hogy becsatolom-e magam, az én életem, az én egészségem” – Cáfolat: mindenki felelős a saját életéért és testi épségéért, a közlekedés során szándékosan, felesleges veszélynek ne tegye ki magát senki.
- „Csak ide megyek a boltba, óvodába, iskolába” – Cáfolat: rövid távon belül is történhet baleset, akár az elindulás utáni pillanatban is. Ilyen tekintetben nem lehet tehát figyelembe venni a megtenni kívánt távolságot.
- „Elfelejtettem, amúgy mindig használom” – A biztonsági öv rendszeres használata az elindulást megelőzően annyira megszokottá, ezzel szinte automatikussá válik, olyan elengedhetetlen része lesz az elindulás előtti rutinnak, mint az, hogy sebességbe kapcsolunk, irányjelzőt használunk, vagy kiengedjük a rögzítőféket. Aki használja az övet, az nem felejt el, mivel részét képezi az elindulásnak.

- „Van a gépkocsimban légszák, az úgyis megvéd” – Cáfolat: a légszák csak a becsatolt biztonsági övvel együtt fejt ki azt a védelmi hatását, amiért kifejlesztették és beépítették a gépkocsiba. A balesetkor kinyíló légszák, a biztonsági öv nélkül előre lendülő testet nem abban a helyzetben éri, mintha a gépkocsiban ülő be lett volna csatolva, így az szintén sérülést okozhat, és önmagában nem alkalmas a test megtartására.

- „Ütközés után kigyullad a gépkocsi, és a becsatolt biztonsági öv miatt bent ragadok az égő autóban” – Cáfolat: ütközést követően csak akkor leszünk képesek elhagyni a gépkocsit, ha a bekövetkezett baleset során nem keletkezett olyan mértékű sérülésünk, ami ezt lehetetlenné tenné. Ez a legnagyobb eséllyel úgy garantálható, ha a biztonsági öv be volt csatolva. A gépkocsik kialakításából adódóan a biztonsági öv csatjai a járművek legvédelettebb pontján vannak elhelyezve, így azt mi, a járműben utazók, vagy a segítségünkre sietők egyetlen mozdulattal ki tudják csatolni.

Észérvekkel alátámasztható indok nincs a biztonsági öv használatának mellőzésére. Felelősek vagyunk magunkkal, a családukkal, de a közlekedés többi résztvevőjével szemben is. Ehhez szorosan hozzátartozik a biztonsági öv használata, adjunk meg magunknak minden esélyt az előre nem látható veszélyhelyzetek, balesetek túlélésére, sérülésmentes „megúszására”.

A közlekedésbiztonság javítása, valamint a személysérüléses közúti közlekedési balesetek számának csökkentése, valamint a baleseti sérülések súlyossági fokának mérséklése érdekében a 2023. évben a Rendőrség kiemelten kezelte a passzív biztonsági eszközök, főként a biztonsági öv és a gyermekbiztonsági rendszer szabályszerű használatának ellenőrzését, illetve erőteljes hangsúlyt kell fektetni a biztonsági öv használatának fontosságára vonatkozó kommunikációs tevékenységre.

KLICK'ANDDRIVE

O Könnyű összeszerelés.
Menni fog!
Ft

Hozzávalók:

